

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/229/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118279226
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118279226.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu O. M. X., so sídlom XXX XX S., B. C. XX/a, Y.: XX XXX XXX, zastúpeného X. I. D. I., O., so sídlom XXX XX S., M. X, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému A. N., nar. XX. Q. XXXX, bytom XXX XX O. D., C.. O. XX, zastúpeného X. I. B. B., O., so sídlom XXX XX S. S., U. X, Y.: XX XXX XXX, o zaplatenie sumy 1.338,28 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10Csp/65/2018-124 zo dňa 21. mája 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.338,28 € s príslušenstvom, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov konania od žalovaného vo výške 100 %. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca žiadal uložiť žalovanému uhradiť mu platby za dodávky plynu na odberné miesto v rodinnom dome na O. č. XX v O. D., vyúčtované faktúrami č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, a XXXXXXXXXXXX vrátene sumy 3,- € za vystavenie a zaslanie upomienky. Žalobca v konaní uviedol, že na toto odberné miesto bola naposledy uzatvorená zmluva o dodávke plynu s otcom žalovaného U. N., ktorý zomrel XX. X. XXXX a po smrti otca žalovaný a jeho brat, ktorý v dome bývali, zmenu odberateľa dodávateľovi nenahlásili a odoberaním zemného plynu bez úhrady sa bezdôvodne obohatili. Žalobca uviedol, že sa dozvedel o tom, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil až z listu L. O. D. doručenej mu dňa 18. januára 2017, ktorým mu oznámila, že v dome žije po smrti otca žalovaný. Fakt smrti pôvodného odberateľa zistil žalobca až z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 14. 06. 2016 o zastavení dedičského konania, ktoré uznesenie mu bolo doručené dňa 21. 06. 2016.

2. Okresný súd považoval za nespornú skutočnosť, že na základe zmluvy o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť uzatvorenej dňa 30. októbra 1997 medzi žalobcom a U. N. (otcom žalovaného) dodával žalobca plyn na odberné miesto - dom na adrese O. D., O.. Nie je sporná ani tá skutočnosť, že dodávky plynu na toto odberné miesto vyúčtoval žalobca faktúrami č. XXXXXXXXXXXX v sume 78,53 € (splatná 30. januára 2015), č. XXXXXXXXXXXX v sume 94,24 € (splatná 6. februára 2015), č. XXXXXXXXXXXX v sume 78,53 € (splatná dňa 7. apríla 2015), a č. XXXXXXXXXXXX v sume 1.083,98 € (splatná dňa 15. júna 2015). Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX (splatná 25. februára 2015) vyúčtoval žalobca náklady na vystavenie a zaslanie upomienky dňa 11. februára 2015 v sume 3,- €. Napokon

súd považoval za nesporné, že uvedené faktúry napriek uplynutiu termínu splatnosti uhradené neboli a žalobca listom zo dňa 9. apríla 2015 z dôvodu neplatenia od zmluvy o dodávke plynu odstúpil. Žalobcovi žalovaný (ani jeho brat) smrť otca U. N. nenahlásili a do roku 2014 mu platili za dodávky plynu. V konaní bolo sporným, či sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, či nie je žalobcom uplatnený nárok premlčaný a či v konaní môže byť pasívne vecne legitimovaný len sám žalovaný. Okresný súd vec právne posúdil tak, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Žalobca sa o úmrtí zmluvného partnera odberateľa U. N. dozvedel z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica doručeného mu dňa 21. 06. 2016 a o tom, že v dome žil v čase vzniku pohľadávky, žalovaný a jeho brat až z oznámenia L. O. D. doručeného mu dňa 18. januára 2017. Pretože žaloba bola súdu doručená dňa 25. mája 2018, stalo sa tak pred uplynutím subjektívnej dvojročnej i objektívnej trojročnej premlčacej doby, navyše súd má za to, že žalovaný porušením povinnosti ohlásiť zmenu odberateľa sa nezaplatením za dodávky plynu na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil úmyselne, a preto je premlčacia doba 10-ročná. Žalovaný po smrti otca, ktorý bol zmluvným partnerom žalobcu, odoberal od žalobcu plyn bez toho, aby mal uzavretú zmluvu o dodávkach plynu a za dodávky plynu neuhradil vystavené faktúry a teda sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, lebo získal majetkový prospech bez právneho dôvodu. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť nahlásiť žalobcovi smrť zmluvného partnera a nutnosť uzavrieť novú zmluvu o dodávkach plynu. Pokiaľ žalobca žaloval len žalovaného, a nie aj jeho brata, okresný súd uviedol, že je len na úvahe veriteľa, či celé plnenie alebo jeho časť žiada od všetkých solidárnych dlžníkov alebo iba od niektorého z nich. Pasívne vecne legitimovaný je samostatne ktorýkoľvek solidárny dlžník, preto je samostatná pasívna vecná legitimácia žalovaného v konaní daná. Pre rozhodnutie súdu nie je významné, že žalobca nežaluje aj brata žalovaného, na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz. Okresný súd na základe uvedeného žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 100 ods. 1, 2 prvá veta, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1 OZ, podľa § 4 ods. 1 až 3 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 265/1999 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach pripojenia, dodávok a merania plynu, o úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a o náhrade trov konania podľa § 255 CSP podľa pomeru úspechu vo veci.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) žalovaný. Odvolanie podal z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil uplatnený nárok žalobcu vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného. V konaní nebolo preukázané, že by samotný žalovaný mal akúkoľvek povinnosť nahlasovať smrť nebohého otca žalobcovi. Taktiež nebolo preukázané, že sa žalovaný po smrti zmluvného partnera žalobcu stal novým odberateľom dodávok plynu. Žalobca v konaní nepreukázal povinnosť žalovaného ako údajného odberateľa zemného plynu nahlásiť zmenu odberateľa zemného plynu v zmysle § 4 ods. 3 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 265/1999 Z. z. Na odbernom mieste býval žalovaný spolu so svojím bratom U. N., a preto v konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. Objektívna trojročná premlčacia doba podľa žalovaného uplynula dňa 24. 04. 2018, keďže k bezdôvodnému obohateniu malo dôjsť v období od 19. 09. 2014 do 23. 04. 2015. Trojročná objektívna premlčacia doba začala plynúť nasledujúceho dňa po údajnom dokonanom bezdôvodnom obohatení sa žalovaného teda 24. 04. 2015. Žaloba bola podaná dňa 24. 05. 2018, teda po uplynutí objektívnej premlčacej doby. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a žalobu zamietnuť.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a navrhol rozsudok potvrdiť. Po smrti pôvodného odberateľa nebohého U. N. nedošlo k odhláseniu odberu dodávky plynu na odbernom mieste, ani k zmene odberateľa, dodávky plynu boli naďalej odoberané, žalovaný bol vlastníkom odberného miesta, došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu, keďže dodávky plynu možno považovať za majetkový prospech, ktorý žalovaný získal bez právneho dôvodu. Navyše žalobca mal za to, že došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, nakoľko žalovaný musel a mal vedieť, že za odobraté dodávky plynu musí riadne zaplatiť. Žalovaný napriek tomu, že odoberal plyn, neodhlásil pôvodného odberateľa, ktorý zomrel, a neprihlásil seba ako nového odberateľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 12. 12. 2018 sp. zn. 25Cdo/3009/2017, podľa ktorého „osoba, ktorá po smrti pôvodného odberateľa odoberá v jeho byte plyn napriek tomu, že nemá uzavretú zmluvu o odbere, je prinajmenšom uzročená s neoprávnenosťou svojho konania a so spôsobením škody dodávateľovi

(nepriamy úmysel). Nárok na náhradu za neoprávnený odber plynu sa tak premlčuje v objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe (§ 106 ods. 2 Obč. zák.)“.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že naďalej trvá na tom, že zo strany žalobcu nebola preukázaná jeho pasívna vecná legitímácia. Rovnako zotrval na odôvodnení námietky premlčania nároku žalobcu. V konaní nebol preukázaný úmysel žalovaného odoberať plyn bez toho, aby za tento odber zaplatil, keď od roku 1998 od smrti svojho otca odoberal plyn, za ktorý riadne platil, a to až do sporného vyúčtovacieho obdobia od 19. 09. 2014 do 23. 04. 2015. Nárok žalobcu je podľa neho premlčaný z dôvodu uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby.

7. Žalobca v ďalšom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil z nasledovných dôvodov:

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z vykonaných dôkazov, na základe ktorých dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil aj správne právne závery. Okresný súd v konaní riadne, dostačujúco, jasne a zrozumiteľne odôvodnil, z akého dôvodu považoval žalovaného za pasívne vecne legitimovaného v konaní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia a so závermi okresného súdu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Rovnako sa stotožňuje aj so záverom okresného súdu ohľadne nepremlčania nároku žalobcu, a to s poukazom na ust. § 107 ods. 1, 2 druhej vety OZ, keď okresný súd považoval správne bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného za úmyselné. V takom prípade sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Z uvedeného dôvodu je teda irelevantné, že pokiaľ by bola objektívna premlčacia lehota trojročná, právo žalobcu by bolo premlčané len ohľadom jeho nároku na zaplatenie faktúr splatných 30. 01. 2015, 06. 02. 2015, 25. 02. 2015 a 07. 04. 2015, keďže k podaniu žaloby došlo až dňa 25. 05. 2018, a nepremlčaná by bola len pohľadávka žalobcu na zaplatenie sumy 1.083,98 € na základe faktúry splatnej dňa 15. 06. 2015.

11. Odvolací súd nemohol prihliadnuť na námietku žalovaného, že úmysel žalovaný obohatiť sa nemal, keďže od smrti svojho otca v roku 1998 až do splatnosti predmetných faktúr za dodávky plynu riadne platil. Nebolo sporným, že žalovaný nemal uzavretú so žalobcom zmluvu o odbere, plyn po smrti pôvodného odberateľa na odbernom mieste odoberal, a preto bol prinajmenej uzrozumený s neoprávnenosťou svojho konania a so spôsobením škody dodávateľovi. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V uvedenom ustanovení zákon nerozlišuje medzi úmyselným bezdôvodným obohatením priamym a nepriamym, a preto nie je podstatným, či bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného bolo priame alebo nepriame. Pokiaľ bol žalovaný prinajmenej uzrozumený s neoprávnenosťou svojho konania, na jeho strane existuje nepriamy úmysel sa obohatiť bez ohľadu na to, že niekoľko rokov po smrti zmluvného partnera žalobcu za odber plynu platil. K nepriamemu úmyslu obohatiť sa došlo až nezaplatením faktúr za obdobie od 19. 09. 2014 do 23. 04. 2015. Nárok na náhradu za neoprávnený odber plynu sa preto premlčuje v objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe (v tomto smere vid' aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 12. 12. 2018 sp. zn. 25Cdo/3009/2017, na ktoré poukázal aj žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu). V zmysle ust. § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Žalovaný sa bezdôvodne obohatil, a preto pokiaľ okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalovanú istinu s príslušenstvom, je rozsudok okresného súdu vecne správny.

12. Pokiaľ žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu v tom zmysle, že plyn bezdôvodne odoberal okrem neho aj jeho brat U. N., odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu,

že je na úvahe veriteľa, či celé plnenie alebo jeho časť žiada od všetkých solidárnych dlžníkov alebo iba od niektorého z nich (viď bod 14 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Na základe vyššie uvedeného krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to aj vo výroku o náhrade trov konania ako výroku, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej.

13. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP má právo na priznanie náhrady trov odvolacieho konania v celom rozsahu, a preto odvolací súd žalovanému uložil povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania v celom rozsahu. Rozhodol tak v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).